DET JØDISKE SAMFUND I DANMARK

Fakta og myter om jødisk drengeomskæring

Juni 2022

Kontekst

Debatten om drengeomskæring bæres oppe af en generel konflikt mellem det religiøse og det sekulære. Den skepsis mod religion, der er blevet normal i Danmark, truer nu religiøse minoriteters grundlovssikrede ret til at eksistere på lige fod med deres medborgere.

Udbredelse af omskæring

- Drengeomskæring er tilladt i alle lande i verden.

- Drengeomskæring er en fremmed skik i Danmark, men almindeligt mange steder i verden. Godt 71 procent af amerikanske mænd er omskåret[i].

Baggrund

- Jødisk drengeomskæring har været praktiseret problemfrit i Danmark i 400 år.

- Drengeomskæring er en helt central del af jødedommen[ii]. Omskæringen er det synlige tegn på Guds pagt med Abraham og hans efterkommere, som de religiøse og de fleste sekulære jøder fører videre.

- Omskæringsceremonien er en glædelig begivenhed i familien, og den er en positiv og essentiel identitetsmarkør, som langt størstedelen af jøder verden over er omfattet af.

- Næsten alle jødiske mænd er glade for at være omskåret[iii], og de fleste giver med glæde og stolthed dette videre til deres sønner. Nogle forældre, for eksempel i ægteskaber mellem jøder og ikke-jøder, vælger ikke at videreføre traditionen. Valget svarer til en lang række andre valg, som familier træffer på deres børns vegne.

- Fortolkningen af jødiske love og forskrifter har altid fundet sted, men denne tradition har været forankret i jødedommen i mere end 3000 år.

Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerhed konkluderede i deres opdaterede notat om ikke-terapeutisk omskæring af drenge fra februar 2020:

- Der er både helbredsmæssige gavnlige effekter og risici forbundet med ikke-terapeutisk omskæring.

- Der kan gives tilstrækkelig og sikker smertestillende behandling af drenge, ud over generel anæstesi. Styrelsen er ikke bekendt med lande, der ved ikke-terapeutisk omskæring af drenge, hovedsagelig benytter generel anæstesi til børn under 1 år.

- Generelt er der lav forekomst af komplikationer ved indgrebet. Komplikationer optræder mindre hyppigt blandt nyfødte og børn under et år end blandt ældre børn i forbindelse med omskæring.

- De identificerede komplikationer ved indgrebet er ikke af en karakter, der giver anledning til, at ikke-terapeutisk omskæring ikke kan ske patientsikkert, såfremt indgrebet foretages under professionelle forhold, hvor det er forbeholdt læger at sikre patientsikre rammer.

- Der er ikke påvist negativ effekt på seksuel funktion.

- Dansk Selskab for Anæstesiologi og Intensiv Medicin (DASAIM) har fremsendt bidrag til arbejdet med det opdaterede notat, som af Styrelsen for Patientsikkerhed bliver vurderet til at være en "holdning".

Lovgivning

- Omskæring af drenge, som foretages i overensstemmelse med vejledningen om omskæring af drenge, er ikke i strid med Børnekonventionen. Det er også vurderingen hos Sundheds- og Ældreministeriet.

- Retten til at udføre jødisk drengeomskæring er beskyttet af religionsfriheden efter grundlovens § 67 og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 9. Dette støttes af flere juridiske professorer, herunder Eva Smidt, Hans Gammeltoft-Hansen og Lisbet Christoffersen.

- Intet land i verden har et forbud mod drengeomskæring.

- Intet lands sundhedsmyndigheder anbefaler et forbud mod drengeomskæring.

- Jødisk drengeomskæring i Danmark foregår altid efter sundhedsmyndighedernes retningslinjer.

- I Norge og Sverige er der en lovfæstet ret til at omskære drenge af religiøse årsager, herunder med krav til udførelsen.

Konsekvenser af et forbud

- Fra andre sundhedsmyndigheder ved man, at et forbud, hvorved læger forbydes at medvirke, ofte ikke fører til ophør, men derimod til usikre forhold og større sygelighed. Det har Styrelsen for Patientsikkerhed også vurderet i et svar til Folketingets Retsudvalg.

- Med et forbud følger kriminalisering af helt almindelige dansk-jødiske forældre. I det aktuelle borgerforslag foreslås således en strafferamme på op til seks års fængsel for at opdrage sit barn i den jødiske tro.

- Et forbud eller en aldersgrænse vil i overensstemmelse med gældende lovgivning have som konsekvens, at social- og sundhedspersonale får pligt til at indberette tilfælde af rituel omskæring til de sociale myndigheder.

- Forbud og kriminalisering af danske jøder vil på sigt gøre det umuligt at opretholde et organiseret og religiøst jødisk liv i Danmark.

DET JØDISKE SAMFUND I DANMARK

Usandheder om drengeomskæring

Der florerer mange usandheder og misforståelser om jødisk drengeomskæring i debatten, som vi ofte møder i form af følgende spørgsmål:

- *Kan man ikke sammenligne drengeomskæring med FGM?* Fortalere for et forbud mod drengeomskæring sammenligner ofte drengeomskæring og FGM (Female Genital Mutilation). Dette er dybt useriøst. FGM er livsfarligt og giver kvinderne livsvarige, invaliderende mén, hvorimod drengeomskæring – udført korrekt og i henhold til myndighedernes retningslinjer – er ufarligt. FGM bekæmpes de steder, hvor det forekommer. Drengeomskæring benyttes derimod ved behandling af specifikke sygdomme og som del af HIV-forebyggelse i højrisikoområder.

- *Kan jødisk omskæring ikke bare vente, til man er blevet 18 år?* Fortalere for en aldersgrænse på 18 år for omskæring påstår, at der ikke er tale om et forbud mod omskæring, da man bare kan vente til voksenalderen med at blive omskåret og dermed vise sit religiøse tilhørsforhold. Denne opfattelse er udtryk for en alvorlig misforståelse. Da jødisk drengeomskæring skal foretages tidligt i barnets liv, vil en aldersgrænse de facto være et forbud mod det jødiske omskæringsritual og dermed et forbud mod at praktisere en helt central del af jødedommen. Desuden er det ud fra en sundhedsfaglig vinkel uhensigtsmæssigt at vente med omskæring til voksenalderen, da der er færrest komplikationer ved omskæring tidligt i barnets liv.

- *Kan det jødiske omskæringsritual erstattes af et andet?* Fortalere for et forbud mod drengeomskæring påstår, at der findes ritualer, som kan erstatte jødisk drengeomskæring. Det er ikke rigtigt. Der findes intet alternativt tegn. Hvis jødisk drengeomskæring bliver forbudt, vil yngre danske jøder, der ønsker at leve med en stærk jødisk identitet, ikke kunne udleve dette i Danmark, når de stifter familie.

- *Er drengeomskæring unødvendig i jødedommen?* Fortalere for et forbud påstår, at drengeomskæring ifølge jødedommen er unødvendig, fordi man bare kan være jøde uden at blive omskåret. Det forholder sig imidlertid således: Man er jøde, når man er født af en jødisk mor, eller hvis man konverterer til jødedommen. Hvis man ønsker at konvertere til jødedommen, så er det en betingelse at gennemgå omskæringspagten. Hvis man er født som jøde, vil ens forældres eventuelle fravalg af omskæringspagten som regel være et udtryk for, at familien ikke ønsker at leve et jødisk liv, fx fordi den ene forælder ikke har jødisk baggrund. På den anden side er der også mange jøder, der ikke er religiøse, der alligevel omskærer deres sønner, fordi også sekulære jøder ser omskæring som en vigtig og positiv kulturel identitetsmarkør.

---

[i] Ifølge en videnskabelig peer-reviewed publikation af Brian Morris (2016), er der tale om 71,2 procent i USA og 31,9 procent i Canada. Se Tabel 1:
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4772313/pdf/12963_2016_Article_73.pdf

[ii] Omskæringspagten er beskrevet i 1. Mosebog kapitel 17 fra vers 10:

[iii] "Sex i Danmark – Nøgletal fra Projekt SEXUS 2017-2018" side 332: 2019-10-26_SEXUS-rapport_2017-2018.pdf (projektsexus.dk)